

36. Teurastamo ¹⁾

Teurastamolautakunta

Kokoonpano ja kokoukset. Kaupunginvaltuusto valitsi kokouksessaan 12. 1. 1955 teurastamolautakunnan puheenjohtajaksi isännöitsijä J. Mehdon sekä lautakunnan jäseniksi tarkastaja S. Koskisen, putkiasentaja V. Saarelan, talousneuvos W. A. Piekkolan, johtaja A. Vainion, teurastaja Y. A. Pajulan, eläinlääkintöneuvos A. G. Backmanin, agronomi U. Forssin ja kauppias A. K. Kosken. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa toimi kaupunginvaltuutettu K. E. Östenson. Lautakunnan varapuheenjohtajana toimi talousneuvos W. A. Piekkola ²⁾ ja sihteerinä taloudenhoitaja K. Carlander ja 1. 2. 1955 lukien apulaiskaupunginsihteerinä S. Hellevaara.

Teurastamolautakunta kokoontui 17 kertaa ja oli sen käsittelemien asiain pykäläluku 166 ja lähetettyjen kirjeiden luku 41.

Lausunnot. Lautakunnan kertomusvuonna kaupunginhallitukselle antamista lausunnoista mainittakoon seuraavat, jotka koskivat: liikkeenharjoittaja I. Kinnusen anomusta saada vuokrata tontti 1B Kulosaarenkadun varrelta ³⁾; Tuottajain Lihakeskuskunnan anomusta saada vuokrata tontit 3B ja 5 Kulosaarenkadun varrelta ⁴⁾; Helsingin Maalaiskunnan kunnallishallituksen lihan tarkastuksesta laaditun sopimuksen irtisanomista koskevaa anomusta ⁵⁾; Maataloustuottajain Keskusliiton puutarhatuotteiden tukkukauppa-alueen varaamista ja kunnostamista koskevaa anomusta ⁶⁾; irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomusta ⁷⁾; vuositilintarkastajien v:n 1954 kertomuksessa tehtyjä huomautuksia ⁸⁾; Kaupunkiliiton kunnallisten teurastamoiden toiminnan tehostamista koskevaa kirjelmää ⁹⁾; kaupungin omistamien rakennusten hallintoa ja hoitoa selvittämään asetetun komitean mietintöä ¹⁰⁾; maatalousministeriön eläinlääkintöosaston eläinlääkärien harjoittelua kaupungin laitoksissa koskevaa esitystä ¹¹⁾; kaupungin eri hallinnonhaarojen ja liikelaitosten keskinäisiä suhteita selvitelleen komitean mietintöä ¹²⁾; terveydenhoitolautakunnan ohjesääntökomitean mietintöä ¹³⁾; Lihateollisuusyhdistyksen pikajäädytysmaksun tarkistamista koskevaa anomusta ¹⁴⁾; toimistoapulaisen E. Vaaran, vahtimestari N. Ahlqvistin ja halliapulaisen K. Tammisen palkankorotusanomusta ¹⁵⁾; toimitusjohtaja R. Turusen matka-avustusta vihannesten ja elintarvikkeiden tukkukaupan järjestelyä käsittelevään kansainväliseen konferenssiin osallistumista varten ¹⁶⁾; tarkastuseläinlääkäri B. O. Engdahlin matka-avustusanomusta ¹⁷⁾.

Palkkalautakunnalle ym. annettiin mm. seuraavia asioita koskevat lausunnot: eräiden virkanimikkeiden muuttamisesta ¹⁸⁾, teurastajien palkkauksen tarkistamisesta ja apulaishohtaja J. Sjölundin anomuksesta saada pysyä virassaan eroamisiään saavutettuaan ¹⁹⁾.

Esityksiä tehtiin kaupunginhallitukselle mm. seuraavista asioista: teurastamon johtosäännön muuttamisesta ²⁰⁾; teurastamon ja syväjäädyttämön välisen alueen kunnostamisesta ²¹⁾; lihan pikajäädytysmaksun alentamisesta suurempien lihamäärien säilytyksen

¹⁾ Kertomukseen liittyvät tilastotaulukot, joita ei ole otettu tähän teokseen, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa ja teurastamon kertomuksen eripainoksessa. ²⁾ Teur. lk. 21. 1. 3. §. — ³⁾ S:n 21. 1. 10 §. — ⁴⁾ S:n 21. 1. 11 §, 29. 4. 8 §, 20. 5. 12 §. — ⁵⁾ S:n 21. 1. 12 §. — ⁶⁾ S:n 4. 3. 10 §. — ⁷⁾ S:n 29. 4. 4 §. — ⁸⁾ S:n 5. 8. 4 §. — ⁹⁾ S:n 5. 8. 6 §. — ¹⁰⁾ S:n 28. 10. 12 §. — ¹¹⁾ S:n 18. 11. 10 §. — ¹²⁾ S:n 18. 11. 11 §. — ¹³⁾ S:n 18. 11. 12 §, 9. 12. 6 §. — ¹⁴⁾ S:n 9. 12. 10 §, 16. 12. 4 §. — ¹⁵⁾ S:n 29. 4. 5—6 §, 5. 8. 2 §. — ¹⁶⁾ S:n 5. 8. 2 §. — ¹⁷⁾ S:n 29. 4. 7 §. — ¹⁸⁾ S:n 10. 6. 8 §. — ¹⁹⁾ S:n 18. 11. 6 §, 16. 12. 5 §. — ²⁰⁾ S:n 11. 3. 5 §. — ²¹⁾ S:n 22. 7. 6 §.

ollessa kysymyksessä ¹⁾); J. N. Salminen Oy:n konttorikopin vuokrausasiassa tehdystä, kaupunginhallituksen alistamasta päätöksestä ²⁾); eräiden rakennusmäärärahojen merkitsemisestä v:n 1956 talousarvioon ³⁾); uutta sikateurastamoa koskevien, 656 500 mk:n suuruisen laskujen maksamisesta ⁴⁾); lautakunnan sihteerin palkkion korottamisesta 8 000 mk:aan ⁵⁾); syväjäädyyttämön hallitilojen vuokraus- ja käyttösuunnitelmasta ⁶⁾); vanhan sikateurastamon vuokraamisesta päiden ja elimien käsittelyyn ja leikkaamiseen ⁷⁾); syväjäädyyttämön tilojen varaamisesta ⁸⁾); punnitus- ja myyntimaksun määräämisestä siipikarjateurastamon käyttäjille ⁹⁾); apulaisjohtaja J. Sjölundin eroanomuksesta ¹⁰⁾); teurastamon vanhojen vaa-kojen uusimisesta ja uusien hankkimisesta ¹¹⁾); entisen sikateurastamon tainnutus- ja karsinaosaston kunnostamisesta ja vuokraamisesta ¹²⁾).

Lautakunta päätti asettaa jaoston käsittelemään mahdollisia muutoksia teurastamon perimiin maksuihin ¹³⁾).

Vielä päätettiin ¹⁴⁾ oikeuttaa teurastamo tilaamaan Deutz-mallinen kuljetus- ja puhdistusvaunu hiekoituslaitteineen ja perävaunuineen.

Edelleen merkittiin tiedoksi palkkalautakunnan päätös ¹⁵⁾, jonka mukaisesti halliesi-mies K. Lindroosin virka kuului 14. palkkaluokkaan, teurastamolla leimaajina toimivien halliapulaisten S. Tammisen ja C. Wilkmanin virat sekä aamupurkausosastolla toimivien halliapulaisten H. Schüllerin, F. Virtasen, E. Johanssonin ja Y. Tiemaan virat 12. palkka-luokkaan 1. 1. 1955 lukien toistaiseksi ja niin kauan kuin ko. henkilöt ovat mainituissa tehtävissä.

Sosiaaliministeriön päätökseen nojautuen lautakunta päätti ¹⁶⁾ korottaa 1. 11. lukien 11.3 % asiakkaille vuokrattujen konttori- ja ruokailuhuoneistojen vuokria.

Teurastamon toiminta

Teurastusosasto. Teurastusosastoilla teurastettiin ja tarkastettiin vuoden kuluessa alempana mainitut määrät eri eläimiä. Vertailun vuoksi julkaistaan myös vv:n 1951—1954 luvut.

	1951	1952	1953	1954	1955
Sonneja ja härkiä	4 921	4 403	3 719	4 877	5 457
Lehmiä	14 927	15 949	13 972	13 712	15 943
Hiehoja ja isoja vasikoita	21 687	18 088	17 374	17 550	17 584
Pikkuvasioita	5 861	5 245	5 614	5 248	6 044
Lampaista ja vuohia	10 789	9 300	8 067	7 142	5 822
Sikoja yli 50 kg	26 727	26 551	25 832	42 685	33 437
Sikoja alle 50 kg	856	466	350	1 563	1 711
Hevosia	2 438	2 713	2 298	1 031	1 083
Yhteensä	88 206	82 715	77 226	93 808	87 081

Edelläluetellut v:n 1955 ruhot vastasivat 7 277 805 kg lihaa, josta 53.8 % oli nautakar-jan, 1.1 % lampaan, 42.0 % sian ja porsaan sekä 3.1 % hevosen lihaa.

Teurastusten jakautuminen eri kuukausille käy ilmi eripainoksen taulukosta n:o VIII. Tarkastuksissa määrättiin erikoiskäsiteltäviksi sonneja 6, lehmiä 11 ja isoja vasikoita 14, kun taas seuraava määrä hylättiin:

	Hylättyjä koko ruhoja,		Hylättyjä ruhon osia,		Kaikkiaan
	kpl	kg	kpl	kg	kg
Sonneja	2	453	4	5	458
Lehmiä	40	6 111	57	565	6 676
Hiehoja ja isoja vasikoita	23	1 288	11	36	1 324
Pikkuvasioita	35	489	1	3	492
Lampaista	13	124	6	18	142
Sikoja ja porsaita	181	9 337	525	2 345	11 682
Hevosia	6	1 475	4	115	1 590
Yhteensä	300	19 277	608	3 087	22 364

¹⁾ Teur. lk. 17. 10. 2 §, 9. 12. 5 §, 16. 12. 4 §. — ²⁾ S:n 21. 1. 18 §, 28. 1. 7 §. — ³⁾ S:n 29. 4. 9 §. — ⁴⁾ S:n 20. 5. 10 §, 22. 7. 5 §. — ⁵⁾ S:n 21. 1. 2 §. — ⁶⁾ S:n 28. 1. 4 §. — ⁷⁾ S:n 28. 1. 6 §. — ⁸⁾ S:n 28. 1. 9 §. — ⁹⁾ S:n 21. 1. 13 §. — ¹⁰⁾ S:n 9. 12. 7 §. — ¹¹⁾ S:n 16. 12. 3 §. — ¹²⁾ S:n 9. 12. 8 §. — ¹³⁾ S:n 28. 10. 11 §. — ¹⁴⁾ S:n 16. 12. 2 §. — ¹⁵⁾ S:n 4. 3. 4 §. — ¹⁶⁾ S:n 28. 10. 16 §.

Sitäpaitsi hylättiin kaikkiaan 21 733 kg elimiä, joten tällä osastolla hylätyn lihan kokonaismäärä oli 44 097 kg.

Teurastusosastoilla teurastetut eläimet oli tuotu kaupunkiin joko maanteitse tai rautateitse kuten allaolevasta yhdistelmästä lähemmin selviää:

	Maanteitse	Rautateitse	Saapunut kaikkiaan
Raavaita	23 528	21 500	45 028
Lampaita ja vuohia	3 878	1 944	5 822
Sikoja	32 779	2 369	35 148
Hevosia	744	339	1 083
Yhteensä	60 929	26 152	87 081

Karjatallien käyttö. Kaikkiaan oli yötä talleissa 39 084 eläintä eli 44.9 % kaikista teuraseläimistä. Raavaita oli talleissa 18 462 kpl eli 41.0 %, lampaita 2 736 kpl 47.0 %, hevosia 638 kpl 37.3 % ja sikoja 17 248 kpl 49.1 %.

Rehujen käyttö. Kaikkiaan käytettiin vuoden aikana 63 216 kg heiniä sekä 8 943 kg kaurajauhoja.

Suolipesimössä puhdistettiin suolia ja mahoja: raavasten 38 970 kpl, sikojen ja hevosten 36 079 kpl, pikkuvasikoiden ja lampaiden 11 866 kpl eli yhteensä 86 915 eläimen suolet ja mahat, kun 14 raavaan sekä 152 sian ja hevosen suolet hylättiin.

Vuotien tarkastus. Teurastamossa teurastettujen eläinten vuotia tarkastettiin eri kuu-kausina seuraavat määrät:

	Tarkastettu,		Leimattu,			Nylkyvikoja,			Luonnonvikoja,	
	kpl	I lk	II lk	III lk	kpl	%	kpl	kpl	%	
Tammikuu	2 419	2 006	413	—	23	0.95	42	348	14.39	
Helmikuu	2 335	2 045	289	1	10	0.04	31	249	10.66	
Maaliskuu	2 162	1 934	222	6	19	0.09	66	143	6.61	
Huhtikuu	2 656	2 428	225	3	10	0.04	45	173	6.51	
Toukokuu	2 578	2 386	184	8	15	0.58	41	136	5.28	
Kesäkuu	2 601	2 475	123	3	16	0.61	24	86	3.31	
Heinäkuu	3 414	3 250	163	1	40	1.17	16	108	3.16	
Elokuu	4 130	3 888	238	4	29	0.70	30	183	4.43	
Syyskuu	5 549	5 095	452	2	37	0.67	20	397	7.15	
Lokakuu	4 730	3 967	760	3	31	0.66	32	700	14.80	
Marraskuu	4 293	3 307	979	7	21	0.49	35	930	21.66	
Joulukuu	3 193	2 416	760	17	10	0.31	33	734	22.99	
Yhteensä	40 060	35 197	4 808	55	261	0.65	415 ¹⁾	4 187	10.45	

Lisäksi tarkastettiin seuraava määrä maalaisvuotia:

	Tarkastettu,		Leimattu		
	kpl	I lk	II lk	III lk	
Tammikuu	195	175	18	2	
Helmikuu	144	125	17	2	
Maaliskuu	240	212	27	1	
Huhtikuu	264	223	38	3	
Toukokuu	260	223	28	9	
Kesäkuu	216	194	17	5	
Heinäkuu	148	132	15	1	
Elokuu	158	141	14	3	
Syyskuu	178	147	29	2	
Lokakuu	205	161	41	3	
Marraskuu	181	133	40	8	
Joulukuu	145	117	28	—	
Yhteensä	2 334	1 983	312	39	

¹⁾ Teurastustavasta johtuen 415 uskonnollisten menojen mukaan teurastetun eläimen vuotaa merkitty II luokkaan.

Lihantarkastamoissa (H 1 teurastamolla ja H 2 Malmilla) tarkastettiin v:n 1955 aikana 3 250 702 kg lihaa keskipainojen mukaan laskettuna. Tarkastukset kohdistuivat 85 090 kg:aan paloitetua lihaa ja seuraavassa mainittuihin ruholajeihin; vertailun vuoksi julkaistaan myöskin v:n 1954 vastaavat luvut:

	1954	1955
	Ruhoja, kpl	Ruhoja, kpl
Sonneja	249	270
Lehmiä	8 152	8 642
Hiehoja ja isoja vasikoita	13 465	15 801
Pikkuvasikoita	15 661	16 812
Lampaita ja vuohia	12 228	11 129
Sikoja ja porsaita	6 893	7 081
Hevosia	476	454
Yhteensä	57 124	60 189

Tarkastusten johdosta erikoiskäsiteltiin lehmiä 1 sekä hiehoja ja isoja vasikoita 1 kpl, kun taas seuraava määrä ruhoja ja ruhonosia hylättiin:

	Hylättyjä kokoruhoja,		Hylättyjä ruhonosia,		Kaikkiaan,
	kpl	kg	kpl	kg	kg
Sonneja	2	170	6	52	222
Lehmiä	139	21 286	45	778	22 064
Hiehoja ja isoja vasikoita	119	5 121	52	329	5 450
Pikkuvasikoita	442	6 939	78	453	7 392
Lampaita	13	115	3	18	133
Sikoja yli 50 kg	37	2 376	165	855	3 231
Sikoja alle 50 kg	5	133	—	—	133
Hevosia	28	6 805	5	27	6 832
Yhteensä	785	42 945	354	2 512	45 457

Sitäpaitsi hylättiin paloitetua lihaa 509 kg ja elimiä 44 046 kg, joten tällä osastolla hylätyn lihan kokonaismäärä oli 90 012 kg.

Tarkastusten jakautuminen eri kuukausille erikseen Helsingin I:ssä ja II lihan tarkastamossa ilmenee eripainoksen taulukosta n:o VIII.

Tukkumyyntihallin, jäähdyttämön ja syväjäädättämön sekä eri laitteiden käyttö

Tukkumyyntihallia, jäähdyttämöä ja syväjäädättämöä käytettiin eri kuukausina seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Sysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Tukkumyyntihallissa myytiin:													
Raavaita kpl	5 090	4 608	4 846	4 066	3 561	3 082	2 971	3 122	4 601	5 370	4 781	5 124	51 222
Is.vasik. »	4 319	4 487	4 989	5 107	4 874	4 694	4 746	5 589	7 221	6 695	5 491	5 342	63 554
Pikkuvasik. ... »	1 398	1 349	2 078	3 181	2 464	2 019	1 148	1 419	1 384	1 600	1 609	1 613	21 262
Lampaita »	2 284	2 390	2 467	2 240	1 595	1 173	1 899	5 469	5 834	6 585	3 887	2 857	38 680
Sikoja »	6 133	6 285	7 194	5 939	4 415	3 788	3 160	3 260	5 168	5 774	7 014	6 808	64 938
Hevosia »	104	89	117	131	68	107	97	148	200	305	331	179	1 876
Yhteensä, kpl	19 328	19 208	21 691	20 664	16 977	14 863	14 021	19 007	24 408	26 329	23 113	21 923	241 532
Muuta tav. ... kg	70 321	69 483	80 154	76 202	63 182	54 755	58 635	56 448	76 025	75 519	79 955	83 897	844 576

Kiloiksi muunnettuina muuttuvat edelläolevat numerot seuraaviksi:

	Kg		Kg		Kg
Tammikuu ...	1 512 849	Toukokuu	1 267 783	Syyskuu	1 626 584
Helmikuu	1 475 397	Kesäkuu	1 102 693	Lokakuu	1 781 921
Maaliskuu	1 639 418	Heinäkuu	1 046 093	Marraskuu	1 807 219
Huhtikuu	1 502 832	Elokuu	1 148 708	Joulukuu	1 674 575
Yhteensä 17 586 072					

Teurastamossa säilytettiin kertomusvuonna seuraavat määrät:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Jäähdyttämön riippuvien ruhojen osastoilla säilytettiin: ¹⁾													
Raavaita .. kpl	9 282	6 486	6 773	6 185	5 297	5 129	4 958	7 225	6 119	9 539	9 102	9 883	85 9
Is. vasik. ... »	3 612	2 927	3 314	3 864	3 581	3 929	3 248	7 247	7 356	5 262	4 278	4 517	53 1
Pikkuvasik. »	1 654	1 362	1 496	2 638	2 643	1 885	1 200	1 755	1 377	1 658	1 397	1 799	20 8
Lampaita ... »	1 010	1 141	997	1 234	925	795	1 497	3 261	2 353	3 363	1 593	1 689	19 8
Sikoja	7 938	6 624	8 982	6 299	6 606	6 668	7 371	6 159	7 040	9 219	13 850	8 110	94 8
Hevosia »	220	135	164	216	121	264	186	393	254	517	491	334	3 2
Yhteensä, kpl	23 716	18 675	21 726	20 436	19 173	18 670	18 460	26 040	24 499	29 558	30 711	26 332	277 9
Muuta tav. kg	48 180	41 470	41 402	44 190	35 710	41 670	38 020	33 735	35 655	84 928	53 645	83 730	582 3
Syväjäädäytämössä säilytettiin:													
Metsänriistaa, kanoja ym. siipikarjaa ...	3 133	6 429	8 342	4 608	5 426	4 813	10 204	13 970	23 068	26 543	12 952	16 605	136 0
Lihaa	15 338	10 208	14 801	21 474	49 996	120 465	158 451	111 133	72 020	174 182	202 367	68 199	1 018 6
Muuta tavaraa, kuten maksaa, marjoja, vihanneksia, jäätelöä, munia ym...	14 105	42 240	15 980	7 958	12 700	146 584	148 121	23 574	30 842	35 201	56 176	14 726	548 2
Kalaa	20 275	11 424	21 696	6 710	218 935	399 434	71 063	24 620	63 029	31 574	43 356	55 749	967 8
Voita, margariinia ja juustoa	452 229	—	—	—	—	1 400	—	254 821	—	—	—	—	708 4
Metsästäjäkoppit	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	25 0
Yhteensä.....	505 080	70 301	60 819	40 750	287 057	672 696	387 839	428 118	188 959	267 500	314 851	155 279	3 404 2

Teurastamon juoksuratoja, sähkövinttureita ym. laitteita käytettiin seuraavaa muualla tarkastettua lihamäärää varten:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Raavaita	2 526	2 205	2 280	1 632	1 308	1 223	851	928	1 428	2 245	2 189	2 158	20 973
Isoja vasikoita ... »	1 875	2 008	2 556	2 374	2 276	2 439	2 198	2 607	2 845	3 306	2 435	2 592	29 511
Pikkuvasikoita ... »	206	244	447	815	479	584	144	292	254	321	229	180	4 195
Lampaita	1 322	1 354	1 257	1 078	859	725	815	2 768	2 685	4 101	2 504	1 829	21 297
Sikoja	2 355	2 657	3 436	2 344	1 106	982	1 043	1 006	1 744	1 911	2 591	2 172	23 347
Hevosia	20	22	22	24	11	15	5	6	34	49	91	62	361
Yhteensä kpl	8 304	8 490	9 998	8 267	6 039	5 968	5 056	7 607	8 990	11 933	10 039	8 993	99 684
Muuta tav. ... kg	18 570	17 835	26 821	25 430	20 924	20 852	24 968	31 693	31 703	29 568	31 561	32 125	312 050

¹⁾ Luvut tarkoittavat säilytyspäivien yhteenlaskettua ruhomäärää.

Edellä mainittu lihamäärä oli kiloissa laskettuna eri kuukausina seuraava:

Tammikuu	626 619	Toukokuu	429 045	Syyskuu	538 714
Helmikuu	634 896	Kesäkuu	396 552	Lokakuu	677 284
Maaliskuu	737 350	Heinäkuu	342 078	Marraskuu	674 099
Huhtikuu	580 958	Elokuu	381 713	Joulukuu	631 178
					Yhteensä 6 650 486

Lihantarkastamosta suoraan vietiin tukkumyyntihallia käyttämättä 79 raavaan, 4 215 pikkuvasikan, 79 lampaan, 155 sian ja 8 hevosen ruhoa. Lisäksi vietiin tarkastamosta suoraan 75 733 kg paloiteltua lihaa.

Lihanhinnoittelu. Hinnoitellun lihan korkein ja alin hinta eri hintaryhmissä kunakin kuukautena. ilmenee eripainoksen taulukosta n:o IV.

Helsingin lihankulutus ilmenee eripainoksen taulukosta n:o VII.

Laboratorio. Vuoden kuluessa tehtiin laboratoriossa 200 täydellistä bakteriologista tutkimusta keittokokeineen ja ph-määräyksineen, 214 pienempää bakteriologista, bakterioskopista ja histologista tutkimusta, 785 keittokoetta ilman samanaikaista bakteriologista tutkimusta, 9 sekalaista tutkimusta sekä 42 084 kpl sianruhoa ja 823 kestäväksi tehtyä lihaa koskevaa trikiinikoetta.

Täydellisiä koko ruhoja koskevia bakteriologisia tutkimuksia valaisevat seuraavat yksityiskohtaiset tiedot:

Eläinlajit	Eläinten luku	Bakteeripitoisuus			Keittokokeen tulos			Toimenpide	
		Runsaasti	Vähän	Bakteeritonta	Voimakas vieras haju	Heikko vieras haju	Ei vierasta hajua	Hylättyjen luku	Hyväksytyjen luku
Raavaita	80	27	41	12	23	19	38	31	49
Hiehoja ja isoja vasikoita	25	3	19	3	10	9	6	15	10
Pikkuvasakiota	30	5	21	4	8	4	18	20	10
Lampaista	2	2	—	—	1	—	1	2	—
Sikoja	51	13	28	10	12	14	25	23	28
Hevosia	12	2	7	3	4	2	6	6	6
Yhteensä	200	52	116	32	58	48	94	97	103

Tutkituista ruhoista oli 112 teurastusosastoilta ja 88 lihantarkastamolta, mikä on 0.14 % kaikista teurastamossa teurastetuista ja tarkastetuista ruhoista.

Tutkituista ruhoista hylättiin 48.5 %. Hylkäämisen syy oli 23 tapauksessa bakteeripitoisuus, 35 tapauksessa keittokokeessa todettu vieras haju tai liian korkea ph-luku ja 28 tapauksessa sekä bakteeripitoisuus että vieras haju tai liian korkea ph-luku, 11 tapauksessa ratkaisivat hylkäämisen patologisanatomiset muutokset.

Eriteltyjä verenmyrkytyksiä todettiin 9 lehmässä, joista 2 oli aiheutunut streptokokeista ja 7 kolibakteereista, 3 isossa vasikassa, joista 1 oli aiheutunut streptokokeista, 1 diplokokeista ja 1 anaerobisista bakteereista, 6 pikkuvasikassa, joista 5 oli aiheutunut kolibakteereista ja 1 salmonellabakteereista, 1 lampaassa kolibakteerien aiheuttamana sekä 12 siassa, joista 6 oli aiheutunut sikaruusubakteereista, 5 kolibakteereista ja 1 intermediusbakteereista.

Tutkittaviksi otettiin mm. seuraavista syistä: verenmyrkytyksen merkkejä 52 tapausta, hätäteurastus 25, muutoksia maksassa 24, suolitulehdus 14, utaretulehdus 12, traumaattinen sydänpussin- ja vatsalaukuntulehdus 10, niveltulehdus 8, sikaruusu 7, munuais-tulehdus 6, keuhkotulehdus 5, kohtutulehdus 4, luunmurtumia 4 tapausta.

Pienemmät bakteriologiset ja bakterioskopiset tutkimukset. Pernaruttokokeita suoritettiin 18, jotka olivat kaikki kielteisiä; tuberkuloosikokeita suoritettiin 145, joista 123 eli 84.8% oli myönteisiä. Kaikki tuberkuloosikokeet olivat teurastusosastolta ja koskivat

141 sikaa ja 4 nautaa. Nautojen näytteistä oli 1 myönteinen ja oli se hiehon suolirauhasesta.

Histologisia tutkimuksia oli kaikkiaan 27 ja tuloksista mainittakoon: carsinoma 7, sarcoma 1, neurinoma 1, fibrosarcoma 1, melanoma 1, amyloidose 1, loiseläimiä 2 ja dystrophia hepatis 1.

Keittokokeet ilman samanaikaista bakteriologista tutkimusta:

Eläinlajit	Eläinten luku	Tulos			Toimenpide	
		+ Voimakas + vieras haju	+ Heikko + vieras haju	— Ei + vierasta hajua	Hylätty- jen luku	Hyväk- syttyjen luku
Raavaita	228	60	87	81	68	160
Hiehoja ja isoja vasikoita	69	26	26	17	29	40
Pikkuvasikoita	8	1	3	4	2	6
Lampaita	9	—	1	8	3	6
Sikoja ja porsaita	440	—	—	—	—	—
Karjuja	(144)	9	63	72	11	133
Salakarjuja	(230)	5	97	128	5	225
Muita	(66)	15	24	27	19	47
Hevosia	31	8	15	8	9	22
Yhteensä	785	124	316	345	146	639

Tutkituista ruhoista oli 437 teurastusosastolta ja 348 lihintarkastamolta. Tutkimusten perusteella hylättiin 146 ruhoa eli 18.6 % koko tarkastetusta määrästä. Tutkimusten syistä mainittakoon seuraavat: karjuja ja salakarjuja 374, maksarappeutumia ja muita muutoksia maksassa 106, pakko- tai hätäteurastus 81, vieras haju tai vieras väri 60, keltatauti 30, synnytysvikoja tai -tauteja 24, munuaistauteja 19, pullistustauti 14, traumaattinen sydänpussintulehdus 11, puutostauti 8 ja näivettyminen 8.

Tarkastuseläinlääkärin toteamat taudit ja niistä johtuneet toimenpiteet käyvät selville eripainoksen taulukosta n:o I.

Matorakkulataudin (Cysticercus inermis) esiintymistä valaisevat seuraavat yksityiskohtaiset tiedot:

64 tapausta oli teurastusosastolta ja 14 lihintarkastamolta. Nautoja oli 45, hiehoja sekä isoja vasikoita 32 ja pikkuvasikoita 1. Ainoastaan yksi rakkula löytyi 62 tapauksessa ja useampia rakkuloita 16 tapauksessa; eläviä matoja löytyi 33 tapauksessa ja ainoastaan kuolleita 45 tapauksessa; matoja löytyi ainoastaan päästä 45 tapauksessa, ainoastaan sydäimestä 25 tapauksessa ja useimmista paikoista 8 tapauksessa.

Nystyrätauti (Tuberculosis) todettiin vuoden aikana yhdessä nautaeläimessä. Tapaus esiintyi teurastusosastolla hiehoissa ja pesäkkeitä löytyi ainoastaan suolirauhasissa, kuten edellä jo mainittiin. Sioissa tavattiin muutoksia 97 tapauksessa ainoastaan suolirauhasissa, 24 tapauksessa ainoastaan nielurauhasissa ja 1 tapauksessa sekä suoli- että nielurauhasissa.

Matorakkula (Cysticercus inermis) ja *nystyrätauti* (Tuberculosis) esiintyivät v. 1938 ja vv:na 1947—1955 seuraavasti:

Vuosi	Cysticercus inermis		Tuberculosis		Sikojen	
	Nautojen luku	%	Nautojen luku	%	luku	%
1938	264	0.41	—	—	227	0.72
1947	42	0.12	—	—	25	0.09
1948	55	0.16	—	—	32	0.11
1949	45	0.09	—	—	37	0.06
1950	62	0.11	5	0.009	30	0.09
1951	59	0.09	3	0.005	23	0.06
1952	64	0.10	2	0.003	24	0.07
1953	57	0.08	1	0.002	52	0.16
1954	70	0.12	—	—	119	0.23
1955	78	0.12	1	0.001	121	0.31

(Edelläoleviin prosenttimääriin eivät sisälly varsin harvalukuiset, pikkuväsikoissa ja porsaissa todetut tapaukset, vaikka kertomusvuonna on yhdessä pikkuväsikassa tavattu matorakkuloita.)

Sairasosasto. Sairasosastolla teurastettiin tai obdusoitiin 39 eläintä, nimittäin 6 lehmää, 2 isoa vasikkaa, 7 pikkuväsikkaa, 3 lammasta, 19 sikaa ja 2 hevosta. Kuoleman tai sairauden syiksi ei todettu tarttuvia tauteja.

Käyttöosasto. *Konekeskus* käsittää konehallin, korjauspajan, jäätehtaan varastoinen sekä kellarikerroksessa olevat aineiden ja voiteluöljyn varastot. Jäähdytyshuoneiden jäähdyttämistä varten on konehallissa kaksi turbojäähdytyskonetta à 240 000 ly/t—8°C+25°C, syväjäähdytyshuoneiden jäähdyttämistä varten kaksi turbojäähdytyskonetta à 100 000 ly/t—18°C+25°C tarpeellisine apukoneineen sekä kirkkaan jään valmistuslaitos, jonka vuorokautinen valmistumäärä on 400 kpl 25 kilon painoista jääkuutiota. Jäähdytys- huoneiden lämpötilojen ja ilman kosteuden tarkkailua varten on konehalliin sijoitettu kaukolämpömittarit. Eri koneiden toiminta ja jäänvalmistus selviää seuraavasta:

Jäähdytyskoneet ovat vuoden aikana käyneet:

Jäähdytyskone I	2 993 20 t/m
» II	106 00 t/m 3 099 20 t/m
» III	2 024 05 t/m
» IV	290 55 t/m 2 315 00 t/m
Yhteensä 5 414 20 t/m	

Klorcalsiumia käytetty:

Jäähdytysosasto I	13 991 kg
» II	31 632 »
Yhteensä 45 623 kg	

Jäätä valmistettu 1 018 600 »

Lämpökeskus. Eri rakennusten lämmittämistä varten sekä tarvittavan lämpimän veden valmistamiseksi on kaksi Babcock & Wilcox vesiputkikattilaa à 190 m², yhteensä 380 m² 10 kg:n työpaineella, varustettuna 160 m²:n suuruisella savukaasu-etulämmittäjällä sekä koneellisella hiilensyöttölaitteella (ketjuarinalla). Toinen kattila on varustettu nykyään puulämmitykseen soveltuvalla tulipesällä. Kattilalaitos ei ole ollut kertomusvuoden aikana käytännössä, sillä teurastamo saa tarvitsemansa lämpöenergian kaukojohdon välityksellä Suvilahden voimalaitokselta. Höyryn kulutus selviää seuraavasta taulukosta:

Höyryn osto ja jakautuminen eri osastoille v. 1955:

K u u k a u s i	Sähkölaitokselta ostettu höyryä		Kulutuspaikat		
	Tonnia	Mk	Teurastamo tn	Syvä- jäädyyttämö tn	Maidon- tarkastamo tn
Tammikuu	1 485.65	1 142 125	1 293.18	135.6	56.87
Helmikuu	1 512.50	1 157 859	1 264.72	174.7	73.08
Maaliskuu	1 620.49	1 220 987	1 393.10	150.7	76.69
Huhtikuu	1 246.39	1 006 138	1 056.06	115.3	75.03
Toukokuu	872.50	787 295	765.92	69.9	36.68
Kesäkuu	474.48	554 571	406.83	29.7	37.95
Heinäkuu	401.66	530 046	357.62	34.4	9.64
Elokuu	366.83	508 130	307.62	45.1	14.11
Syyskuu	512.41	603 818	438.85	52.2	21.36
Lokakuu	924.49	859 429	787.55	82.2	54.74
Marraskuu	1 580.99	1 273 024	1 354.42	150.4	76.17
Joulukuu	2 194.93	1 655 806	1 960.92	140.1	93.91
Yhteensä	13 219.3	11 299 228	11 386.79	1 180.3	626.23

Vedenkulutus. Helsingin kaupungin vesilaitokselta tulevan veden kulutus kuutiometreissä jakaantui eri osastoille seuraavasti:

	m ³		m ³
Lämpökeskus	—	Suuren karjan talli	544
Lämmينvesi	27 047	Sikala	737
Jäähdytyskoneet	3 675	Lantala	3 642
Hallintorakennus	2 220	Viemäriveden puhdistamo	195
Jätehdas	3 041	Karjavaunujen »	828
Tukkuhalli ja kellari	2 425	Lihavaunujen »	230
Jäähdytyshuoneet	621	Kanateurastamo	618
Sikateurastamo ja laboratorio	6 911	Pienen karjan talli	5 240
Suolipesimö	20 380	Pihojen kastelu	—
Mahojen tyhjennys	65 125	Vuotavarasto	586
Suuren karjan teurastamo	9 114	Syväjäädyttämö	19 226
Lihantarkastamo	244	Autopesimö	2 071
Saniteettiteurastamo	334	Maidontarkastamo	4 734
Yhteensä 179 788			

Rautatievaunupesimöt. Teurastamolle kuuluu sinne saapuvien liha- ja karjavaunujen puhdistus ja desinfiointi. Vuoden aikana puhdistettiin karjavaunuja 787 kpl ja liha-vaunuja 193 kpl, yhteensä 980 kpl. Lämmintä vettä kulutettiin 558 m³ ja kylmää vettä 268 m³.

Sähkönkulutus. Laitoksen tarvitsema sähkövirta saadaan Helsingin kaupungin sähkölaitokselta 5 250 voltin suurjännitteisenä teurastamon omalle muuntoasemalle, jossa jännite alennetaan 500, 380/220 ja 220/127 voltin jännitteiseksi. 500 voltin jännitteistä virtaa käytetään teurastamon jäähdytyskoneiden moottoreissa ja 220/127 voltin jännite pienemmissä moottoreissa, tuulettajissa ja valaistuksessa, ollen lamppujännite 127 voltia. Syväjäädyttämön käyttöjännite on 380/220 voltia.

Eri jännitteisen sähkövirran kulutus kilovattitunneissa selviää seuraavasta taulukosta:

Sähkövirran osto ja kulutus eri osastoilla v. 1955

Kuukausi	Sähkölaitokselta ostettu 5000 v kWh	Teurastamo				Syväjäädyttämö			
		Voima		Valo 220/127 v kWh	Yhteensä kWh	Voima		Valo 220/127 v kWh	Yhteensä kWh
		500 v kWh	220 v kWh			500 v kWh	220 v kWh		
Tammikuu	83 300	24 500	21 982	14 618	61 100	12 600	1 120	3 840	17 560
Helmikuu	67 060	18 200	17 163	12 819	48 182	11 000	720	3 280	15 000
Maaliskuu	75 760	22 800	21 918	11 349	56 067	12 000	800	2 960	15 760
Huhtikuu	78 380	28 800	23 639	8 695	61 134	11 000	480	2 160	13 640
Toukokuu	140 280	40 900	30 307	7 511	78 718	52 200	640	2 160	55 000
Kesäkuu	203 900	54 800	36 565	5 819	97 184	97 200	960	2 880	101 040
Heinäkuu	188 680	78 000	40 312	5 981	124 293	52 600	1 120	2 560	56 280
Elokuu	183 660	79 700	37 804	5 984	123 488	48 400	1 440	2 000	51 840
Syyskuu	184 180	72 400	37 782	8 990	119 172	53 800	640	2 640	57 080
Lokakuu	159 040	49 400	31 861	12 272	93 533	52 800	800	3 920	57 520
Marraskuu	131 420	34 400	23 974	14 612	72 986	45 600	960	4 720	51 280
Joulukuu	90 420	23 800	22 755	15 534	62 089	17 400	800	4 800	23 000
Yhteensä	1 586 080	527 700	346 062	124 184	997 946	466 600	10 480	37 920	515 000
Muunto- ja jakelu- häviöt	—	—	—	—	48 263	—	—	—	24 871
Yhteensä					1 046 209				539 871

Syväjäähdyttämön jäähdytyskoneiden käyttöajat v. 1955

Kuukausi	Jäähdytyskoneet käyneet												Sähkön kulutus, kWh
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Yhteensä	
	t u n t i a												
Tammikuu.....	—	—	64	120	164	32	—	—	—	—	—	380	12 600
Helmikuu	—	6	13	98	129	1	5	—	—	—	6	258	11 000
Maaliskuu	—	—	2	175	115	—	—	—	—	—	39	331	12 000
Huhtikuu	—	—	3	135	140	—	—	—	—	—	22	300	11 000
Toukokuu	5	159	310	187	303	2	156	129	124	126	77	1 578	52 200
Kesäkuu	210	433	19	320	314	3	317	354	305	227	161	2 663	97 200
Heinäkuu	339	277	20	371	332	—	33	11	2	45	21	1 451	52 600
Elokuu	6	153	396	445	443	—	—	—	72	—	—	1 515	48 400
Syyskuu	109	213	440	439	427	—	—	—	77	65	37	1 807	53 800
Lokakuu	153	10	387	432	341	—	71	—	149	197	—	1 740	52 800
Marraskuu	24	83	317	360	116	—	66	92	65	168	37	1 328	45 600
Joulukuu	7	5	166	201	169	—	1	—	6	23	7	585	17 400
Yhteensä	853	1 339	2 137	3 283	2 993	38	649	586	800	851	407	13 936	466 600

Kalasatama. Kertomusvuoden aikana tuotiin Helsinkiin kalaa kaikkiaan 10 181 913 kg, josta mainittakoon, että suolattua silliä tuotiin 3 250 184 kg ja tuoretta silakkaa 3 639 128 kg. Yksityiskohtaiset tiedot koko kalan tuonnista kuukausittain, lähetyspaikkakunnittain ja kuljetustavan mukaan ilmenee eripainoksen taulukoista V ja VI. Lisäksi koneiden käyttöselostus ja taulukko, josta ilmenee kuukausittain kalasataman jäähdyttämöissä säilytetty tavaramäärä.

Seuraavat luvut valaisevat kalasataman toimintaa:

Kuukausi	Säilytetty tavaraa jäähdyt- tämössä, kg ¹⁾	Jäähdy- tyskone käynyt, t/m	Sähkövoimaa kulutettu			Polttoaineita		Vettä, m ³	Voiteluöljyä, kg	Ammoniakkia, kg
			Valoa, kWt	Voi- maa, kWt	Yh- teensä, kWt	Hal- koja, m ³	Kok- sia, tn.			
Tammikuu.....	258 633	22.40	98	173	271	1	2.5	342	—	—
Helmikuu.....	320 225	12.35	62	100	162	1	1.5	317	1	—
Maaliskuu.....	236 085	22.10	32	159	191	1	1.5	329	—	—
Huhtikuu.....	108 464	51.30	17	360	377	0.5	0.5	399	1	—
Toukokuu.....	155 237	141.00	27	920	947	—	—	694	1	—
Kesäkuu.....	205 168	302.05	44	2 188	2 232	—	—	1 723	1	20
Heinäkuu.....	280 849	300.20	22	1 842	1 864	—	—	2 449	2	—
Elokuu.....	320 920	456.45	37	3 436	3 473	—	—	2 902	—	10
Syyskuu.....	294 377	249.15	22	2 068	2 090	0.5	—	1 828	1	—
Lokakuu.....	279 769	145.45	42	1 227	1 269	1	0.5	1 286	3	—
Marraskuu.....	224 712	66.30	67	525	592	1	1.5	414	1	—
Joulukuu.....	273 771	20.15	85	151	236	0.5	2.0	59	1	—
Yhteensä	2 958 210	1 790.50	555	13 149	13 704	6.5	10.0	12 742	12	30

Tulot ja menot. Tuloja oli kertomusvuonna talousarvion mukaan arvioitu kertyvän 141 051 700 mk, josta teurastamon tuloja 138 096 740 mk ja kalasataman tuloja 2 954 960 mk. Tilien mukaan nousivat tulot 150 359 097 mk:aan, josta teurastamon tuloja 147 933 096 mk ja 2 426 001 mk kalasataman tuloja. Tulot olivat siten teurastamon osalta 9 836 356 mk arvioituja suuremmat ja kalasataman osalta 528 959 mk arvioituja pienemmät. Kokonaisuudessaan olivat tulot 9 307 397 mk arvioituja suuremmat.

Eri tuloerät ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

¹⁾ Jäähdyttämössä säilytetystä tavarasta oli kalaa 2 788 310 kg ja muuta tavaraa 169 900 kg.

	Talousarvion mukaan, mk	Tilien mukaan, mk	Ylitulot (+) Vajaus (—), mk
1. Teurastusosasto	33 000 000	30 323 540	— 2 676 460
2. Lihantarkastusosasto	11 250 000	9 094 760	— 2 155 240
3. Tukkumyyntihalli	14 000 000	13 764 469	— 235 531
4. Kuljetusratojen ym. laitteiden käyttämi- sestä	9 000 000	9 817 841	+ 817 841
5. Jäähdyttämöt	53 650 000	66 030 753	+ 12 380 753
6. Muut tulot	19 870 380	21 044 414	+ 1 174 034
7. Luontoisedut	281 320	283 320	+ 2 000
Yhteensä	141 051 700	150 359 097	+ 9 307 397

Prosenttilaskelma, josta ilmenee vv:n 1951—1955 eri tuloryhmien osuus kokonaistulosta:

Tuloerä	1951	1952	1953	1954	1955
Teurastusosasto	30.5	29.9	26.4	24.4	20.2
Lihantarkastamot	9.8	10.2	9.6	6.3	6.0
Tukkumyyntihalli	12.8	14.1	13.6	10.3	9.2
Kuljetusradat	4.7	6.1	9.3	7.4	6.5
Jäähdyttämöt	25.6	25.3	22.2	38.6	43.9
Muut tulot	16.4	14.1	18.6	12.8	14.0
Luontoisedut	0.2	0.3	0.3	0.2	0.2

Menot. Kaupungin v:n 1955 talousarvioon merkittiin teurastamoa varten määrärahoja yhteensä 145 378 750 mk, johon kertomusvuonna myönnettiin ylitysoikeuksia ja lisämäärärahoja yhteensä 2 395 866 mk, mistä käytettiin 133 346 962 mk. Lisäksi myönnettiin syväjäädyyttämön kokeiluihin 117 000 mk, mistä käytettiin 64 700 mk. Säästö oli 52 300 mk.

Eri menoeriin jakautuivat määrärahat seuraavasti:

	Talousarvion mukaan, mk	Lisämäärä- rahat ja yli- tysoikeudet, mk	Käytetty tilien mukaan, mk	Säästö (+) Ylitys (—), mk
1. Palkkiot	209 000	—	199 600	+ 9 400
2. Vakinaiset viranhaltijat	28 219 350	1 374 710	29 594 060	—
3. Tilapäiset viranhaltijat	6 134 400	470 600	6 605 000	—
4. Vuosilomasijaiset	570 330	—	252 637	+ 317 693
5. Muut palkkamenot	6 580 760	300 556	6 881 316	—
6. Vuokra	26 599 100	—	26 599 100	—
7. Lämpö	12 913 900	—	12 341 744	+ 572 156
8. Valaistus	1 682 750	—	1 612 237	+ 70 513
9. Hylkyliha	600 000	100 000	623 124	+ 76 876
10. Vedenkulutus	4 388 660	—	3 589 114	+ 799 546
11. Puhtaanapito	8 000 000	—	5 910 853	+ 2 089 147
12. Painatus ja sidonta	1 050 000	150 000	1 158 612	+ 41 388
13. Tarverahat	1 410 000	—	1 142 749	+ 267 251
14. Vaatteiden pesu	300 000	—	221 414	+ 78 586
15. Koneiden, työkalujen, työvaate- teiden ja kaluston hankinta	5 000 000	—	4 990 630	+ 9 370
16. Yleisten laitteiden kunnossa- pito	9 037 000	—	8 795 641	+ 241 359
17. Tapaturmavakuutusmaksut ..	500 000	—	203 030	+ 296 970
18. Käyttövoima	14 333 500	—	9 664 907	+ 4 668 593
19. Rehut ja kuivikkeet	850 000	—	556 829	+ 293 171
20. Tarveaineet	2 000 000	—	1 770 988	+ 229 012
21. Rakennusten, teiden ja ratojen korjaus ja kunnossapito	15 000 000	—	10 633 377	+ 4 366 623
Yhteensä	145 378 750	2 395 866	133 346 962	+ 14 427 654

Vuoden vaihteessa oli teurastamon varastossa koksia 5.2 tonnia 39 884 mk:n arvosta, koivuhalkoja 1 m³ eli 1 850 mk:n arvosta sekä klorcalsiumia 32 000 kg eli 728 000 mk:n arvosta. Varaston arvo oli yhteensä 769 734 mk.

Selvemmän kuvan saamiseksi kokonaismenot on allaolevassa yhdistelmässä jaoiteltu pääryhmiinsä, minkä lisäksi menoerien osuudesta kokonaismenoihin on tehty prosenttilaskelma:

	1954	1955	1953	1954	1955
	Kokonaismäärä,				
	mk	mk	%	%	%
Palkkausmenot	46 937 568	49 095 655	44.5	47.8	36.8
Palkkiot	179 275	199 600	0.2	0.2	0.1
Vakinaiset viranhaltijat	26 357 720	29 594 060	27.1	26.8	22.1
Tilapäiset viranhaltijat	5 734 135	6 605 000	5.0	5.8	5.0
Vuositilomajaiset	358 696	252 637	0.3	0.4	0.2
Muut palkkamenot	8 073 611	6 881 316	5.4	8.2	5.2
Puhtaanapito	6 234 131	5 563 042	6.5	6.4	4.2
Vuokra	7 719 098	26 599 100	7.5	7.8	20.0
Käyttökustannukset	24 982 036	28 978 990	26.2	25.4	21.7
Lämpö	9 412 109	12 341 744	13.3	9.6	9.3
Valaistus	1 290 556	1 612 237	1.0	1.3	1.2
Vedenkulutus	3 803 327	3 589 114	3.1	3.9	2.7
Käyttövoima	8 900 198	9 664 907	7.2	9.0	7.2
Tarveaineet	1 575 846	1 770 988	1.6	1.6	1.3
Kunnossapitokustannukset	14 434 531	24 419 648	17.5	14.7	18.3
Koneiden, työkalujen, työvaatteiden ja kaluston hankinta	2 996 973	4 990 630	4.3	3.0	3.7
Yleisten laitteiden kunnossapito	4 599 818	8 795 641	4.9	4.7	6.6
Rakennusten, teiden ja ratojen kor- jaus ja kunnossapito	6 837 740	10 633 377	8.3	7.0	8.0
Muut kustannukset	4 192 714	4 253 569	4.3	4.3	3.2
Hylkylihan korvaus	669 163	623 124	0.5	0.7	0.5
Painatus ja sidonta	985 399	1 158 612	0.9	1.0	0.9
Tarverahat	1 001 749	1 142 749	1.0	1.0	0.8
Vaatteiden pesu	239 234	221 414	0.2	0.2	0.2
Tapaturmavakuutusmaksut	303 115	203 030	0.3	0.3	0.1
Rehut ja kuivikkeet	728 429	556 829	1.0	0.8	0.4
Puhtaanapito	265 625	347 811	0.4	0.3	0.3
Menot yhteensä	98 265 947	133 346 962	100.	100.	100.
Tulot yhteensä	137 481 513	149 959 384			
Vajaus (—) Ylitys (+)	+39 215 566	+16 612 422			

Vuoden vaihteessa oli seuraavat varastot:

Koksia 5.2 tonnia	39 884
Koivuhalkoja 1 m ³	1 850
Klorcalsiumia 32 000 kg	728 000
	<u>Yhteensä 769 734</u>